

Asia: VN/16645/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi Kuntien takauskeskuksesta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Viite: Lausuntopyyntö 24.6.2021 / VN/16645/2021 luonnos hallituksen esitykseksi Kuntien takauskeskuksesta annetun lain muuttamisesta

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa koskien luonnosta hallituksen esitykseksi Kuntien takauskeskuksesta annetun lain muuttamisesta

Lausunto on annettava viimeistään 10.9.2021 mennessä.

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä (myöh. Kainuun sote) toteaa seuraavaa:

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä hoitaa Hyrynsalmen, Kajaanin, Kuhmon, Paltamon, Ristijärven, Sotkamon ja Suomussalmen kuntien kaikki sosiaali- ja terveysterveystoimet. Puolangalla Kainuun sote vastaa erikoissairaanhoidosta ja ympäristöterveydenhuollosta (mm. eläinlääkäri- ja terveysterveystoimet).

Kainuun sote järjestää terveydenhuollon palveluja sekä omana toimintana että ostopalveluna. Kainuun sote on käyttänyt omaa palveluntuotantoa tukevana terveydenhuollon palveluiden hankintoja yksityisiltä toimijoilta. Terveydenhuollon ostopalveluiden hankinnat on toteutettu pääosin kilpailuttamisen kautta.

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan Kuntien takauskeskuksesta annettua lakia muutetaan siten, että Kuntien takauskeskus voisi myöntää takauksia Kuntarahoitus Oyj:n sellaiselle varainhankinnalle, jolla rahoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistuksessa perustettavia hyvinvointialueita. Lisäksi hallituksen esitysluonnoksen mukaan lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että hyvinvointialueiden perustamisen yhteydessä omaisuuden siirtovaiheessa Kuntarahoituksen myöntämät lainat ja muut sitoumukset voidaan siirtää kuntayhtymistä ja kunnista hyvinvointialueille takauskeskuslain estämättä.

Hallituksen esitysluonnoksessa esitetyt muutokset Kuntien takauskeskuksesta annettuun lakiin ovat perusteltuja ja niillä täydennetään asiallisesti lakiin jo tehtyä lisäystä 1 b § (29.6.2021/636), voimaan 1.1.2023. Kuntarahoituksen nykyisenkaltainen asema ja toimirooli kuntien ja kuntayhtymien merkittävänä rahoittajana voi hallituksen esitysluonnoksen perusteella jatkua myös tulevaisuudessa. Tämä turvaa tulevien hyvinvointialueiden rahoituksen saantimahdollisuudet myös muuttuvissa markkinatilanteissa eikä tee hyvinvointialueista liian riippuvaisia yksityisistä markkinatoimijoista ja rahoitusmarkkinoiden heilahteluista. Hallituksen esitysluonnos turvaa hyvinvointialueiden vieraan pääoman kilpailukykyisen saatavuuden. Ehdotettu aikataulu takauskeskuslain 1 ja 1 a §:n muutoksen voimaantulosta 1.3.2022 aluevaltuustojen aloittaessa toimintansa on hyvin ajoitettu ja perusteltu.

Kainuun sote pyytää huomioimaan myös tarpeen siitä, että takauskeskuslain muutoksen hyväksymisen seurauksena Kuntarahoituksen tulisi voida tarjota kaikkia niitä palveluita, joita se tarjoaa myös tällä hetkellä toimijoille, kuten leasing-sopimuksia, maksuvalmiusjärjestelyjä, johdannaisopimuksia ja varsinaisia lainoja.

Kainuun sote toteaa myös, että kuten hallituksen esityksessä 241/2020 vp hyvinvointialueiden perustamisesta ja sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä (ns. sote uudistus) on selvitetty, pankkien vakavaraisuusvaatimuksia koskevien riskipainojen kohdistamisesta hyvinvointialueisiin ja Kuntarahoitus Oyj:hin tulisi saada selvyys mahdollisimman pian. Hallituksen esityksessä esitetty mahdollinen riskipainon nousu tulisi vaikuttamaan Kuntarahoitus Oyj:n toimintaan ja sen mahdollisuuksiin myöntää luottoja kuntasektorin hankkeisiin, koska Kuntarahoitus Oyj:lle asetettavat luottolaitosten vakavaraisuusääntelystä johtuvat pääomavaatimukset nousisivat sen kunnille myöntämien luottojen riskipainon noustessa.

Hallituksen esityksen mukaan nollariskipainoa eli sitä, että luottoon ei katsota kohdistuvan luottoriskiä eikä sitä varten tarvitse luottolaitoksen varata omia varoja ei ole tällä hetkellä katsottu voitavan soveltaa hyvinvointialueisiin. Hallituksen esityksessä viitatus artiklan 5 kohdan mukaan muihin kuin sellaisiin tarkoitettuihin saamisiin jäsenvaltioiden aluehallinnoilta tai paikallisviranomaisilta, jotka ovat kyseisen aluehallinnon ja paikallisviranomaisen kotivaltion valuutan määräisiä ja rahoitettu kyseisen valtion valuutassa, on sovellettava 20 prosentin riskipainoa.

Kuten tälläkin hetkellä kuntayhtymien ja sairaanhoitopiirien osalta, tulevien hyvinvointialueiden lainat ovat usein suuria lainoja, joista koituu niitä myöntäneille luottolaitoksille merkittävä asiakaskeskittymä. Asiakaskeskittymää säännellään vakavaraisuusasetuksessa EU) N:o 575/2013 osastossa Suuret asiakasriskit. Vakavaraisuusasetuksessa on annettu toimivaltaiselle viranomaiselle mahdollisuus vapauttaa hyvinvointialueiden kaltaiset julkisen vallan toimijoiden luotot suurten asiakasriskien laskennassa. Asiasta on säädetty vakavaraisuusasetuksen artiklassa 400, kappaleessa 2 b: ”Toimivaltaiset viranomaiset voivat antaa täyden tai osittaisen vapautuksen, kun kyse on seuraavista vastuista: b) omaisuuserät, jotka ovat sellaisia saamisia jäsenvaltioiden aluehallinnoilta tai paikallisviranomaisilta, joihin sovellettaisiin 20 prosentin riskipainoa kolmannen osan II osaston 2 luvun nojalla, ja muut näihin aluehallintoihin tai paikallisviranomaisiin liittyvät tai niiden takaamat vastuut, joihin liittyviin saamisiin sovellettaisiin 20 prosentin riskipainoa kolmannen osan II osaston 2 luvun nojalla;”

Kainuun sote toteaa, että hyvinvointialueiden tulevan rahoituksen kannalta olisi tärkeää, että edellä mainitun artiklan 400 kappaleen 2 b) kohdan mukainen vapautus voitaisiin katsoa soveltuvan myös hyvinvointialueen vastuisiin, mikäli hyvinvointialueiden riskipaino katsotaan olevan 20 prosenttia.

Kainuun sote katsoo, että vapautuksen perusteluna on artiklan 400 kappaleen 3 kohdan a) vaatimusta vastaten hyvinvointialueiden oikeus saada toimintansa tarpeita vastaava rahoitus valtiolta (Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta, 617/2021, pykälä 11 ”Hyvinvointialueiden lisärahoitus”).

Edellä yllä mainittuun viitaten Kainuun sote katsoo, että lakiesitys on tarpeellinen ja perusteltu ja turvaa osaltaan sote-uudistuksen käytännön toteuttamista ja hyvinvointialueiden toimintakyvyn sekä investointimahdollisuudet kilpailukykyisellä rahoitusmahdollisuudella myös tulevaisuudessa. Kainuun sote toteaa myös, että hyvinvointialueiden riskipainosta tulisi saada tieto mahdollisimman pian ja lisäksi hyvinvointialueet tulisi vapauttaa suurten asiakasriskien laskennassa.

Kainuun sote pitää esityksen suunniteltua voimaantuloaikataulua 1.3.2022 perusteltuna.

Kajaanissa 9.9.2021

Maire Ahopelto

kuntayhtymän johtaja

Ahopelto Maire
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä

Jukkola Juho
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä